

Zprávy a oznámení

Přednáška P. Vacka

V úterý 9. května se uskuteční beseda s nám dobře známým P. Václavem Vackem z Letohradu na téma Matka Ježíše, o zdravé a nezdravé mariánské úctě. Pořádá Česká křesťanská akademie. Začátek v 18.30 hod. v Modrém salonku Brdského památníku.

Mše sv. ve Voltuši

Po zimní přestávce budou opět slouženy ve voltušské kapli sv. Anny páteční mše sv. Poprvé se tak stane v pátek 5. května v 17.00 hod.

Školení mladých kněží

Pravidelného školení na biskupství se tentokrát zúčastním v úterý 9. května. V tento den tedy nebude v Rožmitále mše sv. a intenci odsloužím v Č. Budějovicích.

Mše sv. v domově důchodců

První květnová mše sv. v rožmitálském domově důchodců bude sloužena ve čtvrtek 4. května. Začátek je pravidelně v 15.00 hod. v kapli domova.

Rytmická mše

Při nedělní mši dne 7. května zažijeme změnu. Zazpívá a zahraje náš mladý sbor „Třemšínská kvítka“, který běžně doprovází dětské mše.

Upozornění

V sobotu 13. května se s dětmi z naší farnosti zúčastním dětské vikariátní pouti na Lomci. Proto zde v Rožmitále nebude sobotní večerní mše sv. Intenci odsloužím na zmíněném poutním místě.

Májové pobožnosti

Jak je již krásnou tradicí, modlíme se vždy v květnu po mši sv. ve středu loretánské litanie. Samostatné májové pobožnosti nám pak zpříjemní nedělní odpoledne. Na první nedělní májové se sejdem ve farním kostele 7. 5. od 18.00 hod.

Úmysly mší svatých od 1. do 14. května 2006

Ranní mše sv.	R: Ne 8.30 hod.	R – farní kostel Povýšení sv. Kříže ve Starém Rožmitále
	m: Čt 8.00 hod.	m – městský kostel sv. Jana Nepomuckého na náměstí
Večerní mše sv.	M: Út, St, Pá, So 18.00 hod.	M – městský kostel sv. Jana Nepomuckého na náměstí
	V: Pá 17.00 hod.	V – kaple sv. Anny ve Voltuši

Po 1.5.	mše sv. není	Po 8.5.	mše sv. není
Út 2.5. M	Za Václava a Barboru Vachatovy, jejich rodiče a děti	Út 9.5.	mše sv. není intence za Marii Trčkovou, rodiče z obojí strany, bratra Adolfa a d. v o. bude odsloužena v Č.B.
St 3.5. M	Za rodinu Zemkovu, Homulkovu a Horníkovu	St 10.5. M	Za Rosalii Krpenskou
Čt 4.5. M	Za ř syny a manželka	Čt 11.5. m	Za Václava Jeníčka, manželku, rodiče a děti
Pá 5.5. M	Za Karlu Milcovou, rodinu Milců a Lišků	Pá 12.5. M	Za rodinu Peštovu a Tenorovu
So 6.5. M	Za Jana Zíba a Františku Janotovou	So 13.5. M	mše sv. není Za Františka a Růženu Mácovy a jejich rodiče bude odsloužena na Lomci u Vodňan
Ne 7.5. R	Za Marii Hochmutovou a celý rod Hochmutových	Ne 14.5. R	Za farnosti

Pro vnitřní potřebu vydává Římskokatolická farnost Starý Rožmitál, Rybova 1, 262 42 Rožmitál pod Třemšínem ☎ 318 665 182 Uzávěrka příštího čísla je ve středu 10. 5. 2006. Redakce: P. Ivo Prokop, Ivana Hoyerová V příspěvcích Z historie je doslovným citacím z farní kroniky ponechán jejich původní pravopis i stylist. úprava.

FARNÍ ZPRAVODAJ

Římskokatolické farnosti Starý Rožmitál

Číslo 8 Ročník III

30. dubna 2006

Maria

Měsíc květen je patrně pro svou krásu zasvěcen Panně Marii. Tak jako jsme měli o Velikonocích blíže poznat jejího Syna, tak nyní máme více přemýšlet o jeho Matce. Pomáhají nám k tomu i populární májové pobožnosti. Občas se nad nimi některý katolík tak trochu pohrdlivě usmívá, ale všiml jsem si zajímavé věci. Mnoho lidí, a to i těch, kteří se třeba ani k církvi nehlásí, na ně rádo vzpomíná. Přijdou jim, vedle půlnoční, jako to nejkrásnější, co v církvi zažili. Zatímco z výuky náboženství si v minulosti mnoho dětí odneslo pouze vzpomínku na to, jak je pan farář praštil pravítkem přes prsty či nechal za trest klečet v koutě a mši v latině nerozuměli a občas při ní chytily pohlavek za nějakou rozpustilost či chybu, z májových pobožností měli vždycky radost. Těšili se na ně. Recitovali básničky Panně Marii, zpívali písničky, kostel voněl kadidlem a květinami, všechno bylo příjemné, uvolněné, nestrojené a milé. Byla to vlastně nejúčinnější forma katecheze.

Májové pobožnosti mají docela dávný původ. Již středověcí básníci opěvovali Pannu Marii pomocí obrazů rozkvetlé jarní přírody a vili věnce květů z chvalozpěvů a modliteb k její cti a chvále. Ve 13. století složil kastilský král Alfons X. ke cti Panny Marie oslavnou píseň, která byla pokládána za počátek pozdějších májových pobožností a mariánských májových zpěvů. Za skutečného tvůrce těchto pobožností je považován sv. Filip Neri (1515-1590), apoštol mládeže v Římě a ctitel Panny Marie. První tištěná sbírka májových písní vyšla v Luzernu v roce 1641, o tři roky později vydal jezuita Nadasi sbírku modliteb a rozjímání Měsíc mariánský. V 18. století šířili májové pobožnosti zejména jezuité. Podporovali rovněž rozvoj mariánských družin a bratrstev. V Čechách se první májová pobožnost konala až roku 1850. Mariánským družinám žehnal kardinál Karel Kašpar, kardinál Josef Beran i věhlasný kazatel řádu premonstrátů Metod Josef Zavoral.

Dodnes je na mnoha místech zvykem, že si lidé sami připravují májové pobožnosti i u maličkých kapiček a bez kněze. Prostě sami cítí, že měsíc máj je tak krásný, že je třeba za něj poděkovat také něčím hezkým a světit svůj život té, která je celá krásná – Marii. Ona přináší do církve krásu, poezii, kultivovaný cit, ale i hravost, spontánnost a v neposlední řadě i pocit lásky a bezpečí.

Někdo měl hodnou maminku, už ji ztratil a tak ji teď znovu našel v Marii. Jiný právě hodnou maminku postrádal či postrádá, a tak ji také našel v Marii. Takové a podobné věci jsou sice hezké a přirozené, ale bylo by to málo. Všechna Mariina lidská láska, ochota, dobrota byla totiž spojena s Ježíšem. A vše, co člověk s Ježíšem - Spasitelem spojí, už není jen a jen jeho, už to není jen a pouze lidské. A tak Mariina pomoc a spolupráce na spáse světa není jen v tom, že přivedla na svět Božího Syna, ale právě také v tom, že ho vírou přijala a že zůstává ve spojení s ním.

Nejde tedy jen o to, abychom našli v Marii útěchu, maminčino pohlázení, ochranu před „zlým světem“. Maria nám chce zprostředkovat nesrovnatelně víc: chce nám zprostředkovat

Ježíše – oheň, oheň, který nás promění a tak zachrání. Oheň, kterým i my budeme zapalovat druhé. A takovýto oheň, který neníčí, ale čistí, který lidi proměňuje v Boží děti, přišel Ježíš vrhnout na zem. Ten, kdo je Ježíši blízko, hoří naplno a zapaluje druhé: a právě takto také můžeme chápat Pannu Marii jako prostřednici. Nezprostředkuje nám samozřejmě nic jiného než to, co pochází z Ježíše Krista - ohně.

Mariánská úcta tedy není něčím zženštilým či dětinským. Ne nadarmo ji ctili jako svou patronku bojovníci – rytíři, ale i řeholníci, kteří věděli, že největší vítězství a hrdinství spočívá v tom, když člověk zvítězí nad vlastní agresivitou, sobectvím a špatnými sklony, nad vším, co nás vzdaluje od Ježíše, a dá se do služby slabším, chudším a zranitelnějším.

Od Panny Marie bychom si tedy měli při májových pobožnostech především vyprosit nadšení a radost z toho, že jsme křesťané – bratři jejího Syna.

P. Ivo Prokop

Z historie 32. část – P. Josef Bouše (4.)

V pořadí již čtvrtý díl našeho historického seriálu věnovaný působení P. Boušeho na starorožmitálské faře začneme záležitostmi ryze materiálními.

Když 6. srpna 1899 uhořel a sjel blesk do bytu staršího kaplana a poškodil naštěstí pouze vnitřní zeď kaplanky, požádal duchovní správce „prostřednictvím patronátního úřadu Jeho Knížecarcib. Milost, aby ráčila nechat faru i byt p. kaplana hromosvodem opatřit, což i milostivě povoleno. Zřízení hromosvodu na faře stálo 240 Korun, na kaplankách 170 K., též i farní chrám opatřen při té příležitosti novým hromosvodem nákladem 350 K. Hromosvod ten umístila na budovách firma Dekert a Homulka z Prahy svým sem poslaným zřízencem.“ Tímto opatřením se muselo obyvatelům farního areálu nesmírně ulevit.

Pokud bychom se pokusili o náznak statistiky požárů v areálu farního kostela, jistě by nás tam zaujaly některé zvláštní okolnosti. Podívejme se tedy podrobněji alespoň na 4 popsání úderů blesku.

- 6. května 1794 uhořel blesk do fary a oheň částečně zachvátil i kostel. Požárem byly poškozeny varhany. (FZ 1/II)
- 31. května 1867 blesk uhořel do fary, srazil šindele ze střechy, poškodil komín a řádlil ve 4 pokojích. (FZ 18/II)
- 17. května 1887 zapálil blesk nejhořejší část bání věže. Popálil tři ženy, které se do podvěží schovaly před deštěm. Velkým úsilím hasičů byl oheň lokalizován a kostel byl zachráněn. (FZ 3/III)
- 6. srpna 1899 uhořelo do kaplanek. Blesk sjel do pokoje 1. kaplana a poškodil omítku. (FZ 5/III)

Z výše uvedeného plyne, že pouze v jednom případě uhořel blesk přímo do kostela, do spolehlivě nejvyšší budovy v okolí. Tehdy také došlo ke zranění osob. V ostatních případech si blesk vybral mnohem nižší budovy fary či kaplanky a kostelu neublížil (jednou se oheň rozšířil na kostel až následně). V roce 1867 se s největší pravděpodobností jednalo o kulový blesk. Ve třech případech uhořelo vždy v měsíci květnu, tedy na jaře. V žádném z případů nebyl nikdo smrtelně zraněn. Vezmeme-li v úvahu polohu celého areálu na vyvýšeném místě i četnost zásahů, můžeme spolu s našimi předky upřímně děkovat Pánu Bohu, že to vždy „dobře dopadlo“. Pomineme-li drobné požáry zavíněné hořícími svícemi, máme před sebou ještě jeden, ten nejničivější z roku 1933. O ten se však nepostarala matka příroda, ale člověk. A podle toho to také dopadlo. Ale o tom až někdy jindy.

Poté, co byly obytné budovy a kostel zabezpečeny proti přírodnímu živlu, začal se farář starat o střechy na budovách hospodářských. Ty byly již velmi prohnílé, dveře zašlé i vrata do stodoly rozbitá. „Mistr tesařský Janoušek z Rožmitála po prohlédnutí těch věcí zhotovil rozpočet. Ten byl upraven c. k. místodržitelstvím v Praze tím způsobem, že na práci řemeslnickou a materiálu rozpočteno 2852 K 36 a na práci nádenickou a povozy 302 K 30 h. Celkem 3154K 66 h. Ze záduší farního kostela povoleno na uhrazení nákladu toho 1000 K. Zbytek 2154K 66 má cestou konkurence stavební být uhrazen. Beneficiát má přispívat, jelikož kongrua farní obnáší 800 zl. tedy přes obnos

315 zl. staré kongruy – per 485 zl. dle konkurenč. normálu z 23. května 1806, odst. 6 na vypadající farní staveb. opravy pátý díl. Následkem toho pokryta střecha celá na maštálích v červnu z obou stran novým šindelem. Vypočteného šindele bylo k tomu 25.500 à 15 zl 50 kr. Šindelem tím pokryty i kolny na straně východní a přístřešek mezi kolnou a maštálí. Všechny futra a dvěře do maštálí a do chléva pro vepřový dobytek udělaná nová. Oboje vrata do stodoly a do obou kolen nahrazena v r. 1900 též novými.“

V následujícím odstavci pak pisatel od střech hospodářských budov plynule přechází ke zhodnocení úrody: „Jaře díky Pánu Bohu v r. 1900 vzdor velikému letnímu suchu se ještě dobře zdařily, zejména oves a ječmen. Také sena se ještě dost sklídilo. Následkem pak velkého nastalého sucha nenarostly otavy, takže mnohé louky se nemohly ani sekat. Také otavy jetelové nenarostly. Brambor se urodilo následkem sucha málo a ty byly ještě malé, drobné. Na zimu zaseto žito ozimní nemohlo pro veliké sucho vzejít. Scházelo teprve v druhé polovici října. Štěstí bylo, že podzimek byl příznivý a že sníh a mrazy se dlouho nedostavily. Žito mohlo tak přec poněkud ke konci října sejít a v listopadu poněkud urost.“

Po suchém létě a vydařeném podzimu přišla s velkým zpožděním zima, ale zato trvala až do dubna. „Také ledu bylo hojnost. Sníh sešel beze vsí povodně.“ Práce na polích začaly až v druhé polovině dubna. „Měsíc květen byl bouřlivý, na mnohých místech při bouřkách uhořelo a i zapálilo. Tak v Sedlici a Namicích (Namnicích).“ Ale ve Starém Rožmitále se to tentokrát s pomocí Boží i nového bleskosvodu obešlo bez pohromy. Ne však ve městě. Zde však bouřka patrně příčinou nebyla. „V noci v 12 hodin dne 23. května povstal v městě neznámým způsobem oheň a strávil dům Hanschuhů na náměstí jakož i kolny a maštale sousedních měšťanů. Díky Bohu, že bylo ticho (bezvětrí). Také střecha na zámku se chytala, ale bylo to včas spařeno a uhašeno.“

Nakrátko nyní odbočíme k záležitostem církevním. Patron fary a kostela ve Starém Rožmitále Jeho Milost kníže arcibiskup Lev Skrbenský ze Hřístě byl papežem Lvem XIII. jmenován v druhé polovině dubna 1901 kardinálem a 29. 4. „slavil slavný vjezd svůj za krásného počasí a všeobecného plesání a duchovní jak lidu tak i spolku a úřadů a zástupců jejich do Prahy. Též pisatel těchto řádků a místní duchovní správce zúčastnil se v Praze jeho slavného přivítání. Ad multos annos!“ Následuje ještě zmínka o kanonické vizitaci konané 30. 5. 1901 a podpis biskupského sekretáře Josefa Růta.

A pisatel hned zase pokračuje ze zcela jiného soudku: „V r. 1901 byly v měsíci květnu a červnu maštale uvnitř zcela opravené, zdě vypravené, větší okna udělané, stropy nově zhotovené a nové trámy pod ně (povaly) podvláknuté a na povaly mazanice, lepenice nově dána. Dobytek musel být zatím pod kolnou. Právě v čase tom zahynula farářů jedna kobyly, čímž značnou škodu utrpěl. Byla již také březí. Vrata do farního dvora také zhotovena nová. Od zhotovení jich čítal si mistr Janoušek 10 zl. čili 20 K. Také kašna, ana tekla, byla opravena.“

A po střeších hospodářských budov přišla na řadu i střecha farního kostela. „V měsíci říjnu r. 1901 pobité křížové lodě nad hlavním oltářem novým šindelem. Střecha nad chrámovou lodí byla vyspravena. Opravu zaplatil p. patron.“

Již jsme se zmínili o tom, že papež na celý rok 1900 vyhlásil „milostivé léto“, které bylo slaveno při příležitosti konce století a začátku století nového. Jeho dodatečným rozšířením byl také oslaven rok 1901, skutečně první rok nového století. „I na zdejší osadě vykonány předepsané tři jubilejní průvody. Někteří věřící přistoupili také hodně ke stolu Páně v tom jubilejním čase a získali plnomocné odpustky.“

První léto nového století bylo suché. „Jetele následkem toho nebyly. Byla bída o krmení. I sena bylo méně. Jaře, ječmeny a ovsy se také nezdařily. Zato brambor se uvedlo mnoho, takže na zimu neměly žádnou cenu i z jara r. 1902 málokdo je a lacino ani za 2 K. metrák kupoval. Podzim byl zpočátku také suchý! Později přišly vláhy a žito ozimní pěkně vzešla a urostla.“

Ještě než pisatel zhodnotil zimu 1901-2 zanesl do kroniky také zmínku o daru od Eucharistického spolku. „V r. 1901 podělen byl farní chrám P. za odvedený příspěvek per 84 K. 12 h. pěknou bílou kazulí s příslušenstvím.“ Zima byla mírná a bylo málo sněhu. „Žita dobře přezimovala.“ V březnu a v dubnu bylo již příjemné teplo. „Pak se ale silně ozimělo. Mrazy trvaly až do 15. května.“ Noční mrazy škodily zasetému obilí. „Stromy měly mnoho na květ, ale mrazy tomu také uškodily.“

(Pokračování přístě)

Ivana Hoyerová